O ZULUMIMA NAD CRNOGORSKIM NARODOM I RITERSKOM OTPORU CRNOGORSKIH SUVERENISTA (1918-1921)

Krvavo „oslobođenje“

Od kraja 1918. godine, crnogorski patrioti masovno su stradali širom Crne Gore u odbrani državnog i nacionalnog dostojanstva, prava i časti svoje napadnute i okupirane države i domovine

Foto: Privatna arhiva
Crnogorski ustanik, patriota i komita Jovan -Jole Masov Lekic iz Crmnice

Autor:
Novak Adžić

Komentari 1

КУЛТ

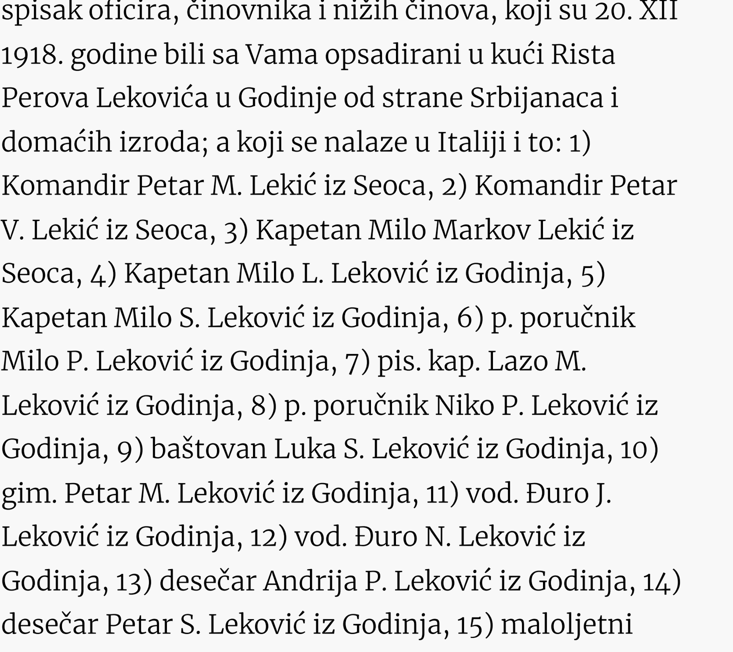
Objavljeno: 26.12.2021. 16:16

U istoriografiji, manifestovanoj, listom, u Srbiji, ali i značajnim dijelom i u Crnoj Gori, i šire, te publicistici, i, nadasve, političkoj, partijskoj i drugoj propagandi, ideologiji, agitaciji.., raznim spinovanjima, manipulacijama, izmišljotinama itd. (iz djelokruga rada brojnih agentura), isticano je u prošlosti 20. vijeka, a isto se apostrofira, tendenciozno, i danas, pored ostalog, recimo, i ta laž da je „srpska vojska oslobodila 1918. godine Crnu Goru“, te da su Crnogorci bili tada većinski protiv Crne Gore i sebe samih, i da se Crna Gora „dobrovoljno i legitimno izjasnila za ujedinjenje sa Srbijom 1918. godine“. Ne udruživanje, ujedinjene na ravnopravnoj osnovi, no za prisajedinjenje, pripajanje, što je brutalna neistina.

Najnovije | Najčitanije
Bez razuma 26.12.2021. 18:51
Ogledalo duše 26.12.2021. 18:01
Krvavo „oslobođenje“ 26.12.2021. 16:16
Bio je - neko drugi 26.12.2021. 16:05
Prikaži sve vijesti

Nezavisna Kraljevina Crna Gora je, od kraja 1918. godine, bila žrtva okupacije i nasilne aneksije, izvršene od strane Kraljevine Srbije, te je ona, preko nje, nelegalno i nelegitimno, prisajedinjena i inkorporirana novonastaloj unitarno-centralističkoj državi Kraljevini SHS.

Od kraja 1918. godine, crnogorski patrioti masovno su stradali širom Crne Gore u odbrani državnog i nacionalnog dostojanstva, prava i časti svoje napadnute i okupirane države i domovine. I oni su pokazivali jasan, oružani i ideološko-politički, otpor velikosrpskom zavojevaču Crne Gore i tlačitelju crnogorskog naroda.

Novak Adžić

Jedan od vođa crnogorskog ustanka za pravo, čast i slobodu Crne Gore 21. decembra 1918. godine sa prostora Crmnice, kapetan crnogorske kraljevske vojske Milo Lazov Leković iz sela Godinje dostavio je, iz Gaete (Italija) 27. maja 1920. godine, predsjedniku crnogorske Vlade u izgnanstvu Jovanu S. Plamencu spisak Crnogoraca koje su srbijanske vlasti i ,,domaći izrodi“ opsadirali u kući Rista Perova Lekovića u selu Godinje, u vrijeme kada je organizovan i podizan Božićni ustanak crnogorskog naroda 1918. godine (krajem decembra po starom kalendaru), odnosno januara 1919. godine po novom kalendaru.

U tom dokumentu crnogorski oficir, ustanik, suverenista i zelenaš Milo Lazov Leković iz crmničkog sela Godinje piše ovo: ,,Čast mi je, a na osnovu vaše usmene naredbe podnijeti Vam sljedeći spisak oficira, činovnika i nižih činova, koji su 20. XII 1918. godine bili sa Vama opsadirani u kući Rista Perova Lekovića u Godinje od strane Srbijanaca i domaćih izroda; a koji se nalaze u Italiji i to: 1) Komandir Petar M. Lekić iz Seoca, 2) Komandir Petar V. Lekić iz Seoca, 3) Kapetan Milo Markov Lekić iz Seoca, 4) Kapetan Milo L. Leković iz Godinja, 5) Kapetan Milo S. Leković iz Godinja, 6) p. poručnik Milo P. Leković iz Godinja, 7) pis. kap. Lazo M. Leković iz Godinja, 8) p. poručnik Niko P. Leković iz Godinja, 9) baštovan Luka S. Leković iz Godinja, 10) gim. Petar M. Leković iz Godinja, 11) vod. Đuro J. Leković iz Godinja, 12) vod. Đuro N. Leković iz Godinja, 13) desečar Andrija P. Leković iz Godinja, 14) desečar Petar S. Leković iz Godinja, 15) maloljetni Veliša A. Leković iz Godinja, 16) Kom. Milo Petranović iz Boljevića, 17) Kap. Filip Živanović iz Boljevića, 18) stud. Svetozar Plamenac iz Boljevića, 19) p. poručnik Petar Vuleković iz Boljevića, 20) p. poručnik Stevo Petranović iz Boljevića, 21) vodn. Ivo S. Vuleković iz Boljevića, 22) poštar Marko Kusovac, 23) p. poruč. Rade Kapisoda, 24) p. por. Pero Ivanović, 25) p. por. Savo Šoć, 26) des. Vaso Ivanović, 27) des. Dušan Jovetić“, navodi kapetan Milo L. Leković.

(Arhivski dokument objavljen je i naveden prema: Dr Šerbo Rastoder, ,,Skrivana strana istorije 1918-1929“, prvo izdanje, Bar, 1997, Tom III, Bar, 1997, str. 1501-1502.

JUNACI DO KRAJA

Radi se o, ovdje nabrojanim, istaknutim crnogorskim rodoljubima, ustanicima, borcima za pravo, čast i slobodu Crne Gore, s tim što je među njima tada bilo u navedenoj kući opsadirano i jedno tada maloljetno lice - Veliša Leković - sin ustanika Andrije Lekovića.

Desetar crnogorske vojske iz Godinja (Crmnica) Andrija Leković dao je izjavu, čiju su tačnost kao svjedoci potvrdili Zarija Ivović i Miloš Turčinović, koja glasi: ,,Srbijanske vlasti opljačkali su mi u julu 1919. god. sve što sam imao kod kuće, kao i svu imovinu upropastili. Dijete mi od 8 (osam) godina mučeno je poslije čega je pomoću prijatelja izbjeglo u Italiju“.

(Citirano prema: Dr Šerbo Rastoder, ,,Skrivana strana istorije“, Tom III, Bar, 1997, str. 1534)

Dakle, u borbi, odnosno, emancipatorskom pokretu za Pravo, Čast, Slobodu i državni individualitet Crne Gore od kraja 1918. istakao se i veliki broj Crmničana, koji su vodili gerilske, ustaničke akcije i koji su bili crnogorski zelenaši, suverenisti, u političkom egzilu u Italiji u sastavu crnogorske vojske.

Među njima istakao se i Jovan Jole Mašov Lekić iz Seoca (Crmnica), istaknuti patriota i ustanik, gerilac, komita-borac protiv okupacije Crne Gore, najprije protiv Austro-Ugarske (1916-1918), te jedan od učesnika i prvaka Božićnog ustanka 1919. godine, koji je pružio energičan vojno-politički i idejni otpor odlukama veleidajničke tzv. Podgoričke skupštine i porobljavanju crnogorskog naroda.

Jovan Jole Lekić rođen je 1890. godine u Seocima, a umro je 1972. godine. Jovan Jole Lekić bio je oficir, potporučnik crnogorske vojske, crnogorski rodoljub, lojalan Ustavu Crne Gore, njenoj državnoj nezavisnosti i kralju Nikoli I Pertroviću Njegošu. Odupirao se Jovan Lekić, vojnički, ideološki i politički, nasilnoj aneksiji Crne Gore, sprovedenoj koncem 1918. godine. Bio je, usljed objektivnih okolnosti, prinuđen da emigrira, kao i mnogobrojni crnogorski patrioti toga doba. U crnogorskoj vojsci u egzilu, bio je on, od 1919. do 1922. godine, najprije u Gaeti, potom u Formiji (1920) i Vitoriji (kao pripadnik Narodne garde Komande crnogorskih Trupa u Italiji) i najzad u Paduli, đe je 1921. godine u bio u sastavu IV bataljona crnogorske vojske kojim je komandovao komandir Marko Vučeraković. Bio je tada (1921) u oficirskom sastavu prvog odjeljenja četvrte mitraljeske čete crnogorske vojske u izbjeglištvu. Elem, viteški, (riterski) i dosljedno se, u rezistenciji, otporu agresorima i osvajačima i okupatorima Crne Gore, emanirao hrabro, junački i patriotski crnogorski oficir Jovan Jole Lekić, poput plejade drugih stamenih crnogorskih patriota, ustanika, komita, političkih emigranata i suverenista.

Zulumi i teror srbijanskog režima pod egidom Karađorđevića i beogradske vlade KSHS su masovno vršeni od početka 1919. i dugi niz godina potom.

Okupacione srbijanske (srpske) vlasti su, između ostalog, 14. jula 1919. godine u Ozrinićima kod Nikšića opljačkale i zapalile kuću crnogorskog ustanika, patriote, suvereniste i komite popa Ljubomira Ljuba Nikolića. Tada su, prilikom pohare nikšićnih predjela i sela, iste trupe opljačkale i zapalile kuću i crnogorskog kapetana Boška Ćetkovića i terorisali mu familiju. Isti zločin učinjeli su i nad kućom i familijom narodnog poslanika Vuka Jankovog Krivokapića iz Nikšića, čiji je dom tada izgorio u plamenu.

Načelstvo okruga nikšićkog poslalo je Kancelariji povjerenika Kraljevske vlade Kraljevine SHS za Crnu Goru depešu, u kojoj se navodi i sljedeće: ,,Žandarmerijska patrola pod komandom p. poručnika Ulelca u Ćeranića Gori sukobila se sa odmetnicima i u borbi su ubijeni: Mirko i Andrija Ćetković, a ranjen i uhvaćen Neško Ćetković. Ostali šest odmetnika, među kojima ima i ranjenih, pobjegli su“. Ovo javlja pomoćnik povjerenika Vlade Kraljevstva SHS za Crnu Goru, Pov. br. 1979, 22. oktobra 1919. godine Cetinje-Komandantu Zetske divizijske oblasti generalu Milošu Mihailoviću – Cetinje.

Dakle, srpska žandarmerijska patrola pod komandom tadašnjeg potporučnika Milojka Uzelca (Srbijanca) u Nikšićkom okrugu, u Ćeranića Gori, ubila je oktobra 1919. godine crnogorske gerilce patriote Mirka i Andriju Ćetkovića iz Ozrinića, a ranila i uhvatila Neška Ćetkovića iz Ozrinića. U jednom drugog istorijskom izvoru navodi se da je crnogorski ustanik, komita Neško Ćetković (Ozrinići) takođe ubijen od strane srpskih oružanih formacija.

NOVAK ADŽIĆ

PROČITAJ JOŠ...
Zejak traži da mu Radunović plati 99.016 eura
Milikić, Zvicer i Vujisić ostvarili najbolji prosjek
„The Witcher“: Veza jača od svake magije

Komentari (1)

Želite da podijelite Vaše mišljenje sa čitaocima? Napišite komentar i započnite diskusiju.

Nadimak za neregistrovanog korisnika

Napišite Vaš komentar

1000

POŠALJI KOMENTAR

PRIJAVI SE

Još uvijek nemate nalog? Registrujte se.

Povezani članci
КУЛТ 1 Bio je - neko drugi
КУЛТ Bez razuma
КУЛТ Ogledalo duše
КУЛТ Đe ja to živim?